

Network for Studies on Pensions, Aging and Retirement

Waarom de herziening?

De rol van de werkgever als risicodragers

Casper van Ewijk

Netspar & Universiteit van Amsterdam

Pensioensymposium

19 april 2023

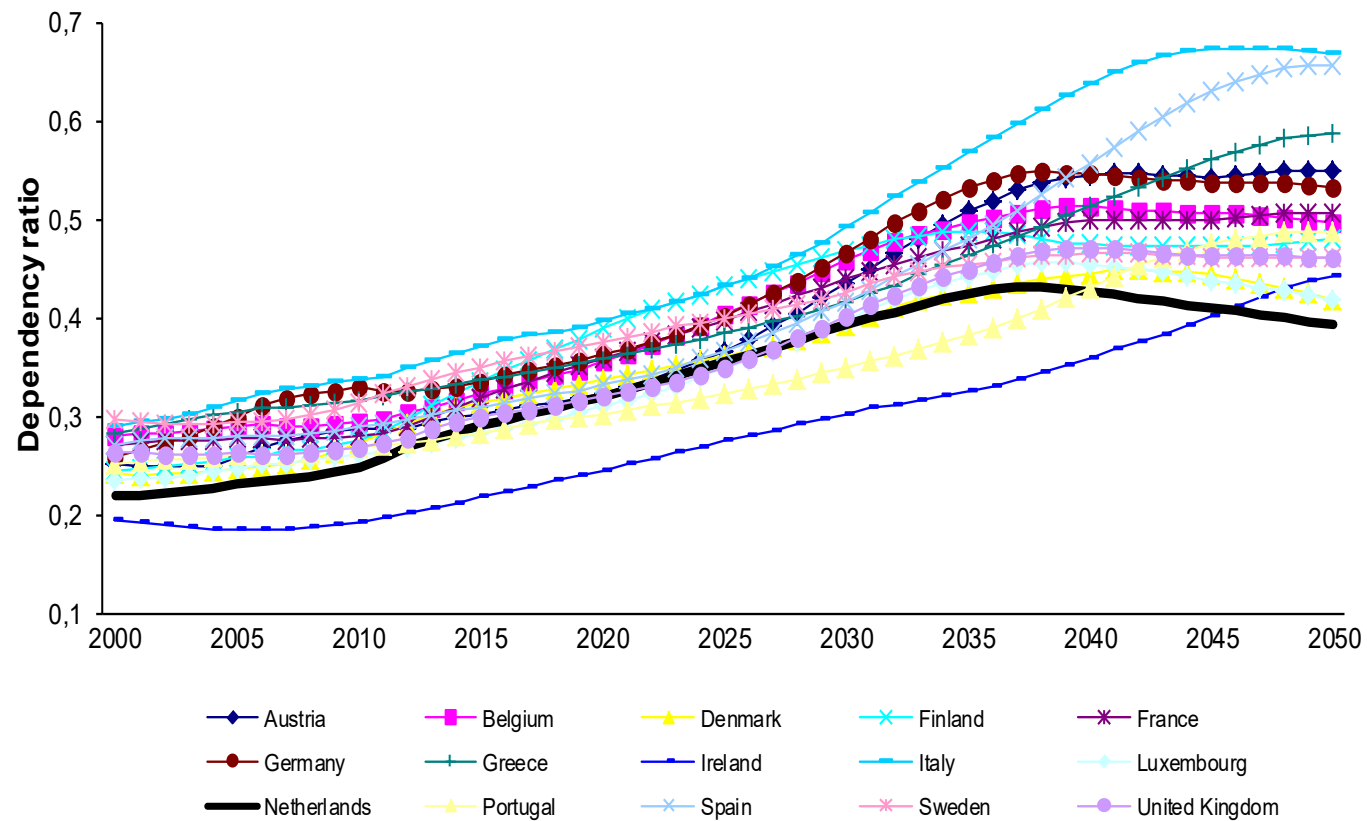
Waarom herziening? *Veelkoppig probleem*

<i>Aspect</i>	<i>Probleem</i>	<i>Oplossing Wtp</i>	<i>Alternatief</i>
Collectief & verplicht Rol soc.p. & pens.f. Kapitaaldekking	Geen probleem	Geen onderwerp in <u>Wtp</u>	(meer) omslag NDC /AOW
Doorsneesystematiek	Herverdeling Aansluiting <u>arb.markt</u>	Naar <u>premie-regeling</u>	<u>FTK</u> / Degressieve opbouw
Verdeling risico	Teveel (rente)risico bij ouderen	Maatwerk in risico: meer knoppen	Stabiele rekenrente
Meer keuze	Diversiteit & vertrouwen	<u>lump sum</u>	Collectief (= uniform)
Premie-instrument bot Terugtrekken werkgever	Toezegging niet houdbaar	Loslaten garantie handhaven ambitie	Herstel premiestuur & <u>IGR</u>
Kortingen /Lage indexatie	Daling rente nadelig voor ouderen	Dubbele transitie: gebruik buffers	Verhoog rekenrente

Waarom garantie loslaten? (I)

Veranderende verhoudingen: vergrijzing

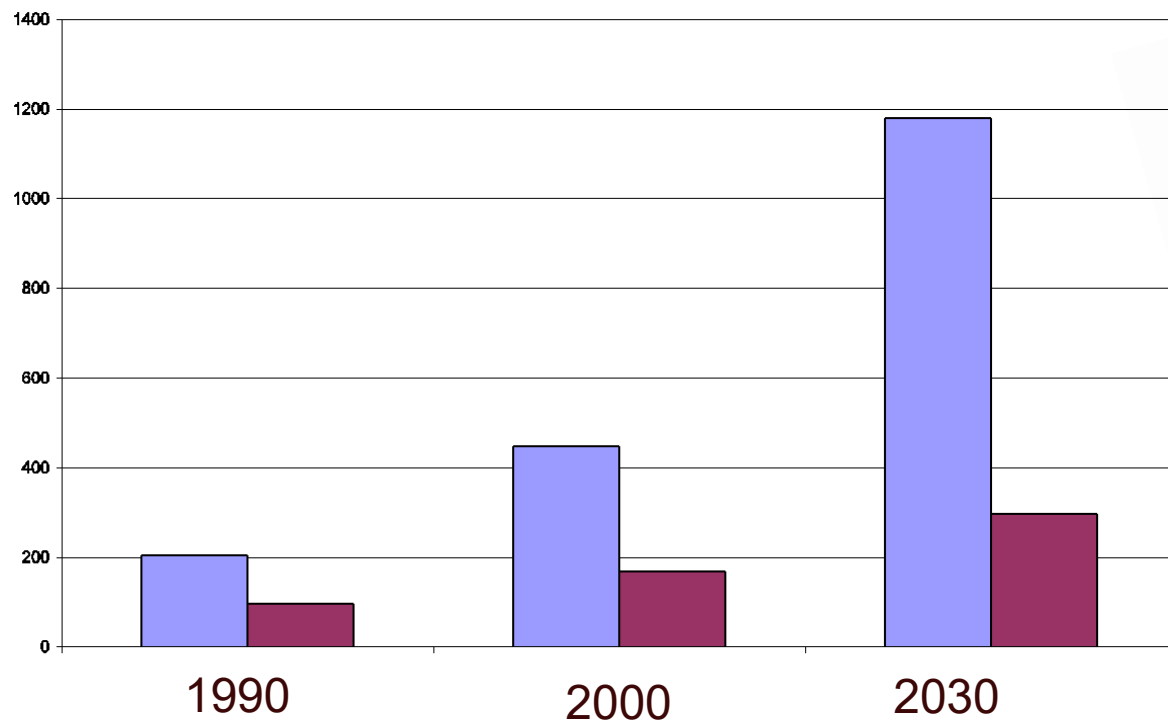
Grijze druk 65+ versus 20-65 in EU-landen

Waarom garantie loslaten? (II)

Risicodeling en rol werkgevers

- Vergrijzing + rijping pensioenfondsen

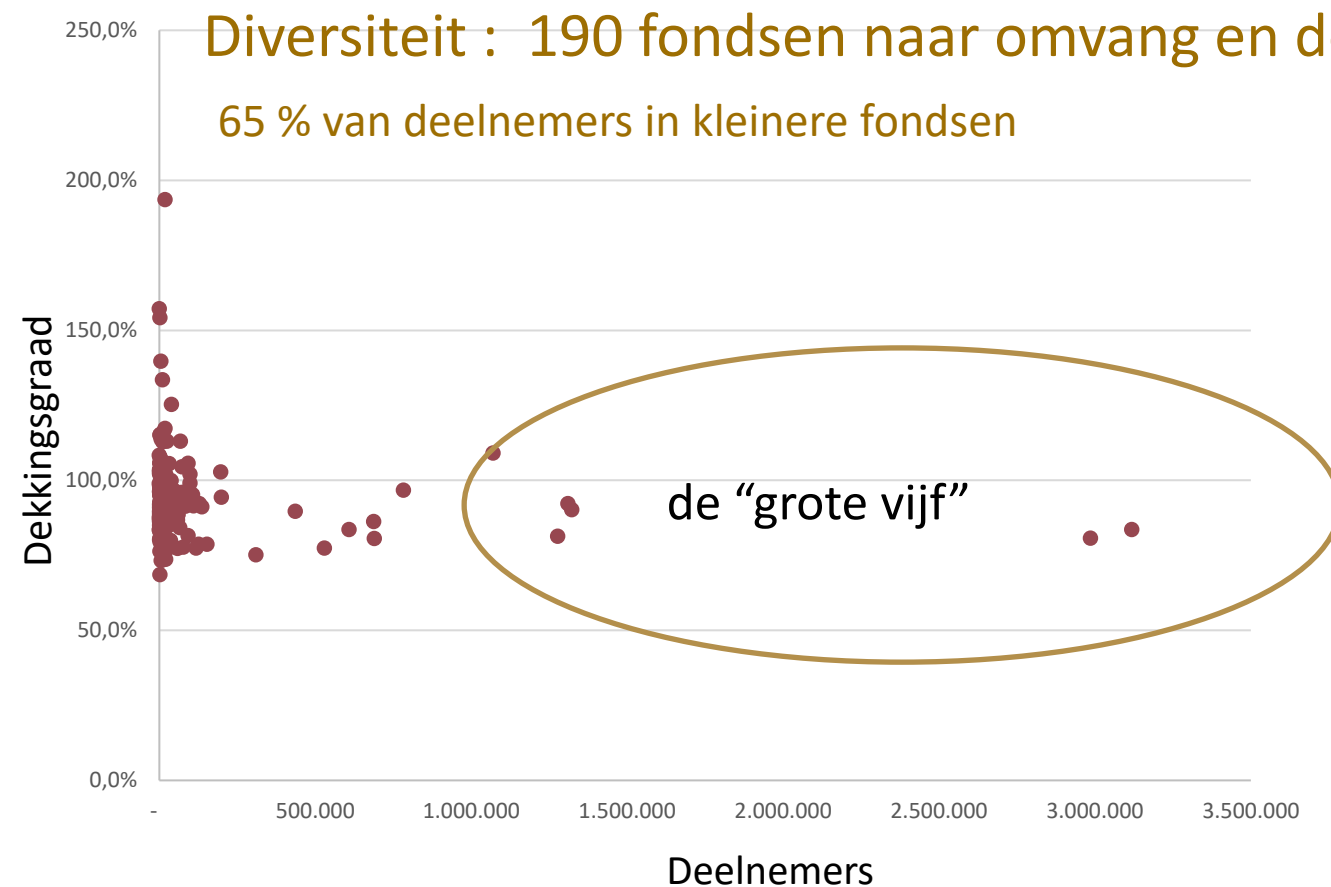
Pensioenverplichtingen ten opzichte van loonsom

(Bron: CPB raming uit 2000)

Waarom garantie loslaten? (III)

Grenzen aan doorschuiven tekorten: Jongeren haken af

Discontinuïteitsrisico:

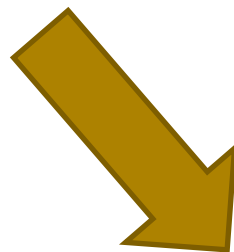
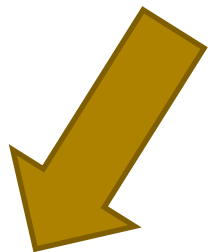
"Kan ik met mijn premie elders een beter resultaat halen?"

Verplichtstelling nu al onder druk:
witte/grijze vlek + zzp

Waarom garantie loslaten? (IV)

Twee oplossingsrichtingen

Risicodeling in 2^e pijler beperkt door
discontinuïteitsrisico

Accepteer begrenzing risicodeling: Wtp +
solidariteitsreserve

Nb verder vooral via budgettaire beleid

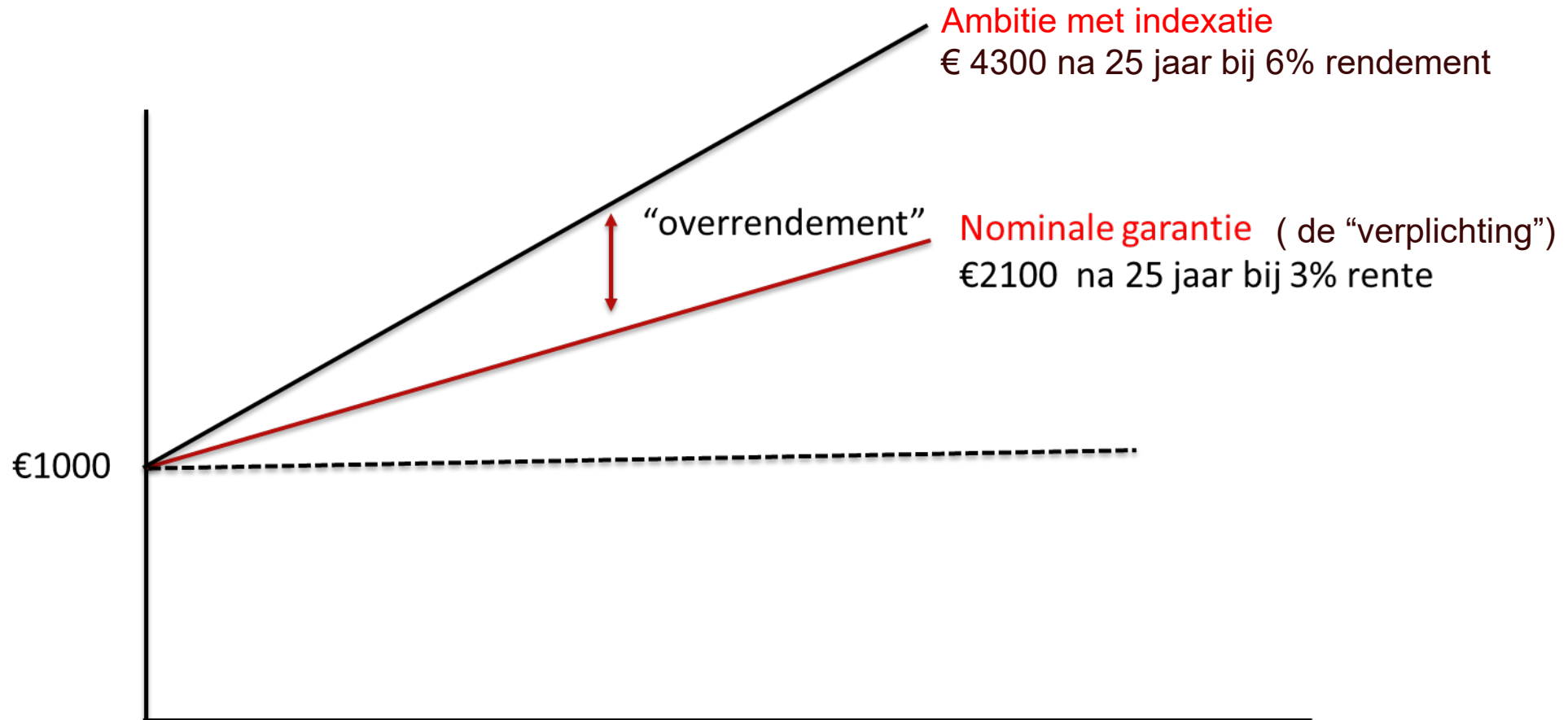
Beperk discontinuïteitsrisico:

- Consolidatie van fondsen (=> “nationaal pensioenfonds”)
- NDC (Niet-financieel DC): pensioenopbouw in 1^e pijler

Meer stabiliteit door vaste rekenrente? (I)

Rekenrente: **WAT** wordt gedisconteerd??

Meer stabiliteit door vaste rekenrente? (II)

Afweging

- Rekenrente in FTK **zeer effectief** voor indexatie en herverdeling
- Vaste rekenrente leidt tot **generatie-effecten** bij renteveranderingen
- Vaste rekenrente: *Hoe hoog? Wie bepaalt?*
- NB Rente blijft ook in Wtp van belang:
 1. *Pensioen gaat om **inkomen** en niet om het vermogen*
 2. *Wtp legt nadruk op **rendement** i.p.v. rente: Projectierendement*

Meer stabiliteit door vaste rekenrente? (II)

Merk op: transitie naar Wtp ook voordelig voor ouderen

Tot slot: Zorgvuldige afweging in transitie

- Overgang naar maakt **sneller indexeren** mogelijk.
 - Te danken aan lagere buffer-eisen bij premiereregeling
- Keerzijde is dat minder overblijft voor jonge en **toekomstige generaties**
- Toekomstige generaties krijgen ook te maken met **structureel lage rente** door vergrijzing en lage groei
 - => Zorgvuldige afweging tussen **alle** generaties, incl toekomstige generaties.

FOKKE & SUKKE

WERKEN AAN DE PENSIOENTRANSITIE

IEDEREEN MOET
VÓÓR 2040

HELEMAAL VAN
HET PENSIOEN AF
ZIJN!

RGvT